

Naqqiut**Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa 10.11.2023-meersoq taarserpaa****(inassuteqaatip oqaasertaanik iluarsineq)****Paris-imi isumaqatigiissummut Kalaallit Nunaata nunamut nangaassuteqarnera atorunnaarsinneqassasoq aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit Silap pissusia pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutaannut, UNFCCC-imut, nalunaarutigineqassasoq, danskit naalakkersuisuinut nalunaarutigeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.***Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisumit Kalistat Lundimit saqqummiunneqartoq***pillugu****Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap****siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut****ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini uku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Knud Mathiassen, attaviitsoq, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Kristian Therkelsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Pipaluk Lynge, Inuit Ataqtigiit

UPA2023-mi ulloq 19. maj siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Matumani aalajangiiffigisassatut siunnersuummi Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu Parisimi isumaqatigiissummi Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnerata atorunnaarsinneqarnissaa Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq.

Parisimi isumaqatigiissut taamanikkut Naalakkersuisuusut kissaataat naapertorlugu Kalaallit Nunaat nunap immikkoortuatut nangaassuteqarfigalugu ulloq 22. april 2016-imi Danmarkip

atsiorpaa. Nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnissamik kissaateqarnermut tunngatillugu tamanut ammasumik tunngavilersuisoqanngilaq, kisianni atortut misissuataarnerisigut paasinarsivoq silap pissusianut eqqarsaatiginninnermut tunngatillugu aningaasaqarnikkut ineriartornissamut killilersuutaasinnaaneranut aammalu nunap inoqqaavi pisinnaatitaaffiinut imaluunniit nunap inoqqaavisa ineriartorsinnaanermut pisinnaatitaaffiannut isumaqatigiissutip pituttuisumik innersuussutitaqannginneranut ernumassuteqarnermik aallaaveqartoq.

Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarneratigut nammineq Parisimi isumaqatigiissummut isumaqatigiinniartutut inissisimalertitsissanngilaq, Parisimili isumaqatigiissummut isumaqatigiinniartuusup kunneqarfiup Danmarkip ataaniissalluni.

Siunnersuut gassinik silaannarmik kissatsitsisunik annikillisitsiniaanissamut inuiaqatigiit naleqqussarnissaannut siunertaqarpoq. Kalaallit Nunaat Parisimi isumaqatigiissummut ilanngussinnaavoq Danmarkip annikillisitsinissamut anguniagaanut pisussaaffilinngikkaluarluni, kisianni nunatut aalajangikkamik annikillisitsinissamut imminut anguniagassinissamut pisussaaffeqassalluni. Nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarnera Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqatigiissummut inatsisitigut pisussaaffeqalerneranik kinguneqassaaq.

Parisimi isumaqatigiissutip inuiaqatigiinnut kingunerisassaanik misissuinermik suliaqartoqarnikuuvoq. Kalaallit Nunaata gassimik silaannarmik kissatsitsinikkut aniatitai annikillisinneqarsinnaasut aammalu Parisimi isumaqatigiissummut ilanngunnermi suliassaqarfiit aalajangersimasut mininneqarsinnaasut misissuinerup takutipppaa.

Parisimi isumaqatigiissummi nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarnissaanut atatillugu suliffeqarfiit akisussaaffiannut tusaamaneqarnerannullu tunngasut misissueqqissaarnermi tunuliaqutitut nalunaarusiami ilaatigut aamma erseqqissarneqarput;

- *Suliffeqarfiit apersorneqartut amerlanersaat isumaqarput, piffissami silap pissusiata allannguutaat pillugit nunarsuarmi isummersortoqarnerani sersersuup aakkiartorneranik isiginiagaqarfiusumi tamanna “eqqorluinnartuusooq”*
- *Arlalinnit oqaatigineqarpoq, nunarput nunat ikittunnguit allat peqatigalugit Parisimi isumaqatigiissutip avataani inissisimatillugu, nunarput innuttaasullu eqqaaneqartarnermikkut eqqugaasinnaasut*
- *Suliffeqarfiit ilaasa (apersorneqartut tamangajammik) erseqqissaatigaat, Kalaallit Nunaat nunarsuarmi inuiaqatigiinnut ilaasoq, taamaattumillu inuiaqatigiit kalaallit akisussaaffimmik tiguisususaasut” (qupp. 90)*

Tamatuma saniatigut nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa, ilaatigut nunat tamalaat akornanni mingutsitsinngitsunik atuinerulernikkut, Kalaallit Nunaannut siunissamut qulakkeerinnertut suliffeqarfinit isigineqartoq oqaatigineqarpoq;

- *Suliffeqarfuit nunani tamalaani niuerneramik ingerlataqartut attaveqartullu mingutsitsinngitsunut allannguinnissaq unammillernissamut tunngavissatut isigaat*
- *Suliffeqarfuit ilaanit erseqqissaatigineqarpoq, tamanna piffissaagallartillugu iliuuseqarnerusooq, nukissiutitut mingutsitsinngitsunut allannguinnissaq, pinngitsoorani sukkulluunniit piumasaqaataalertussaq annertuunik aningaasaliissuteqarnermik kinguneqartussaammat*
- *Aamma erseqqissaatigineqarpoq, mingutsitsinngitsunut allannguinnissamut periusissiornikkut aallussineq nunanit allaniit aningaasaliisussanik pileritsatsinissamut annertuumik tunngassuteqartoq. Tassalu silap pissusia eqqarsaatigalugu tunisassiornissaq 'gamechanger'-itut aamma 'license to operate'-tupajaaq isigineqalersimavoq*
- *Kalaallit Nunaat EU-mut ilaanngikkaluartoq, ilaatigut EU aqqutigalugu nunani tamalaani piujuartitsinissamut piumasaqaatit annertusiarturnerat aamma kalaallit suliffeqarfinit sunniuteqartussaavoq (qupp. 91)*

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Inatsisartuni siullermeerinninnermi Parisimi isumaqatigiisummut ilanngunnissap pitsaaqutigisinnaasai ajoqutigisinnaasaalu oqallisigineqangaatsiarput. Apeqquterpassuit apeqqutigineqarput siunnersuummullu isummat assigiinngisitaarlutik. Siunnersuut ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuussutigineqarpoq.

Tusarniaanermi akissutit

Naalackersuisut pisortatigoortumik tusarniaasarfiatigut siunnersuut piffissami 6. februaarimiit 6. marsip tungaanut pisortatigoortumik tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut suliarineqarput Naalackersuisullu tusarniaasarfianni takuneqarsinnaallutik, tassaniillunilu tusarniaanermiit allakkiaq, UPA2023/60 7. marsi 2023-meersoq. Tusarniaanermi akissutit katillugit arfineq pingasut pigineqarput, taakku tamarmik Parisimi isumaqatigiisummit aninissaq isumaqataaffigaat.

Allakkiaq suliarineqartoq tassaavoq Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup qinnuteqarnera naapertorlugu piffissami 2022-mi 20. juunimiit 10. oktobarip tungaanut suliffeqarfinni aqutsisut qitiusut 21-t apersorneqarnerannit eqikkaaneq.

Allakkatigut apeqqutit aamma paasissutissiiviusumik ataatsimiinnerit

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut

Avatangiisinullu Naalackersuisumut allakkatigut apeqqutinik nassiussivoq tamassumalu saniatigut ataatsimiititaliaq paasissutissiiviusumik ataatsimiinnissamut aggeqqusilluni, ullorlu 16. oktobarimi ingerlanneqarluni.

Allakkatigut apeqqutit akissutaallu isumaliutissiisummi ilanngussaq 1-itut ilanngunneqarput paasissutissiiviusumillu ataatsimiinnermit atortut ilanngussaq 2-tut kakkiunneqarlutik. Naggataatigut malitseqartitsiviusumik ataatsimiinnissamut ataatsimiititaliaq 20. oktobarimi aggeqquneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninera

Aallarniutigalugu ataatsimiititaliamit oqaatigiumaneqarpoq siunnersuut matumani pineqartooq maanna naalackersuisoqatigiinnit UPA2023-mi immikkoortoq 60-itut saqqummiunneqarmat, kisiannili Naalackersuisunit Inuit Ataqtigiinneersunit Naleqqameersunillu UPA2022-mi immikkoortoq 171-itut saqqummiunneqaaqqaarsimalluni. UPA2023-mi Siullermeerinninnerup aappasaaneerinninnissallu akornanni piffissap sivikippallaarnera pissutigalugu 2023-mi ukiaanerani ataatsimiinnissamut aappasaaneerinninnissaq kinguartinneqarpoq. Piffissap ingerlanerani ataatsimiititaliaq tallimariarluni ataatsimiippoq aammalu Naalackersuisunut allakkatigut akineqartussanik allakkatigut apeqqutinik oqaaseqaatinillu nassiussilluni. Parisimi isumaqatigiisummut ilanngunnermi inuiaqatigiinni aningaasaqarnermut aamma inuussutissarsiortunut kingunerisassat qulaajarniarlugit ataatsimiititaliaq apeqquteqarpoq. Apeqqutinut akissutit isumaliutissiisummut ilanngussaq 1-itut kakkiunneqarput.

Ataatsimiititaliap maluginiarpa, Naalackersuisut akissuteqaammik suliaqarnerminnut atatillugu eqqartuussissuserisumit allakkiamik nutaamik saqqummertoqarsimasooq. Parisimi isumaqatigiisummut Kalaallit Nunaat ilanngutissagaluarpas kingunerisassat pillugit allap isumaanik tusarniaanertut allakkiaq oqariartuuteqartut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq. Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqatigiisummut ilanngunneratigut Kalaallit Nunaannut suut atugassarititaassanersut pillugu eqqartuussissuserisut naliliissutaat marluk Poul Schmith aamma Ole Spiermannimit suliarineqartut annertooujussuarmik assigiinngissuteqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Allakkiaq pioreersoq

Kalaallit Nunaat Parisimi isumaqatigiisummut nunatut nammineq isumaqatigiinniartutut peqataalernani Danmarkimut atasutut ilanngutissasooq eqqartuussissuserisup Poul Schmithip oqaatigaa. Kalaallit Nunaat inatsisitigut pisussaaffeqalissaaq, tamatumani Parisimi isumaqatigiisummi artikel 2 naapertorlugu gassinik silaannarmik kissatsitsisartumik aniatitsinerup annikillisarnissaanut piumasaqaammut ilanngutissalluni. Aammattaaq Poul Schmithip allakkiami oqaatigaa, periuseq atorneqarsinnaasooq tassaasooq Kalaallit Nunaannut silap pissusianut tunngatillugu suliniuteqarnermut immikkut aaqqiinissamut oqaaseqartoqarsinnaanera, Savalimmiunut peruserineqartoq assigalugu. Savalimmiut NDC-

mik (National Determined Contributions, kalaallisut: nuna tamakkerlugu aalajangikkamik tunniussaqtartarnek) immikkut nassiussineq ajorput. NDC-t nunat ataasiakkaarlutik nunatut gassinik silaannarmik kissatsitsisumik aniatitsinermut annikillisisinissamut suliniutiminnik taamatullu silap pissusiata allanngoriartornerata sunniutaanut naleqqussarnerminnut nassuiaateqarfigisarpaat. Savalimmiut Danmarkip NDC-liaanut ilassutitut immikkut silap pissusianut suliniutinut tunngatillugu oqariartuuteqartarput.

Kalaallit Nunaata nunatut immikkoortutut nangaassuteqarneq atorunnaarsissaguniuk Kalaallit Nunaat Namminersorneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 1 naapertorlugu Parisimi isumaqatigiissut malillugu pisussaaffinnik nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutaasunik taamaalluni malinnittussaataalissaaq.

Poul Schmithip oqarneratut Parisimi isumaqatigiisummi Kalaallit Nunaat – kunngaqarfimmut Danmarkimut Parisimi isumaqatigiisummut ilaasumut atasutut – nammineq NDC-qarnissaminut/silap pissusianut suliniuteqarnissaminut periarfissaqanngilaq.

Parisimi isumaqatigiisummi artikel 2-mi anguniagassatut taaneqartut naammassiniarlugit Kalaallit Nunaat nuna tamakkerlugu aalajangikkamik tunniussaqtartarnissaminut (NDC) pisussaaffeqalissaaq. Danmarkip NDC-a EU-minngaanniit aalajangersarneqartarpoq, Kalaallilli Nunaat EU-mut ilaasortaannginera pissutigalugu immikkut ittumik pisoqalissaaq.

Danskit naalackersuisuisa nunanut allanut tunngatillugu naalagaaffeqatigiit sinnerlugit iliuseqarnissani pisussaaffigissavaa. Taamaattumik Kalaallit Nunaat silap pissusianut tunngatillugu suliniuteqarnermini danskit naalagaaffiannik qanimut suleqateqassaaq.

Poul Schmithip naliliinera; ***”Tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaat Danmark suleqatigalugu, Danmarkip EU-NDC aqutigalugu pisussaaffiinit allaanerusumik, annikillisaanissamik aalajangiissappat inatsisitigut tamanna aporfissaqanngilaq. Matumunnga ilanngullugu Kalaallit Nunaat annikillisaanissamik pisussaaffilerneqassappat ass. aatsitassarsiornermut umiartornermullu immikkoortut (sektor) ilaatinneqannginnissat periarfissaassaaq.”***

Naalackersuisut allakkatigut akissutaanniit allakkiaq nutaaq

Eqqartuussissuserisup Ole Spiermannip, inuiaqatigiit namminersortut akornanni inatsiseqartitsinikkut pisussaaffiit pillugit immikkut ilisimasallip, oqarneratut Danmark kisimi Parisimi isumaqatigiisummut nunat tamalaat akornanni inatsisaatigut pisussaaffeqarpoq. Parisimi isumaqatigiisummi artikel 2 siunertamik aalajangersaavoq Kalaallit Nunaannullu nunat tamalaat akornanni inatsisitigut pisussaaffiliinani. Parisimi isumaqatigiissut taamaallaat nuna tamakkerlugu aalajangikkamik tunniussaqtartarnermik suliaqarnermik, nalunaaruteqarnermik atuutsitsinermillu eqqartuussinikkut pisussaaffiliivoq kiisalu tassunga atatillugu nassuiaateqarnissamik nalunaarusiornissamillu pisussaaffiliilluni. Kalaallit Nunaannut nunatut immikkoortutut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarneratigut

namminersorneq pillugu inatsimmi § 16 imm. 1 Parisimi isumaqatigiisummut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat silap pissusianut suliniutissaannut aalajangersaanermi danskit naalagaaffiata peqataasussaanaera tunngavissaqassanngilaq. Imarisassaani aalajangersaanermi Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat danskit naalagaaffiat peqataatissinnaavaat, taamaallaalli Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat namminneq tamanna naapertuussorigunikku.

Parisimi isumaqatigiissut nunat assigiinngitsut assigiinngitsunik pineqarsinnaanerannik periarfissiivoq, taamaalluni “nukat suliffissuaqarfiusut” immikkut ittunik pineqarsinnaallutik, tamatumani aningaasaliinissamut pisussaaffik artikel 9-mi allassimavoq: *”Isumaqatigiissut naapertorlugu nunat suliffissuaqarfiusut pisussaaffitik pioreersut nangillugit akiuniarnissaq naleqqussarnissarlu siunertarlugit aningaasaliissutitigit nukissatik nunanut ineriartorfiusunut atugassanngortissavaat.”*

Parisimi isumaqatigiisummut tunngatillugu Danmark Kalaallillu Nunaat imminnut sanilliunneqarsinnaanngillat. Kalaallit Nunaata nunat tamalaat akornanni inatsisitigit inuiattut inissisimanera aamma ilanngunneqassaaq, tak. namminersorneq pillugu inatsimmi aallaqqaasiut. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut ineriartornissamut inissaqartinneqarlutillu periarfissaqarnissaat Parisimi isumaqatigiisummut isumaqatigiissutillu siunertaanut anguniagaanullu naapertuuteqqissaassaaq.

Spiermannip oqarneratut, Kalaallit Nunaata silap pissusianik suliassaqarfik tigunguuaa, taamaammallu suliassat silap pissusianut tunngasut nunat tamalaat akornanni inatsisitigit isumaqatigiissusiorsinnaaneq pisussaaffilersorsinnaanerlu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kisimik ingerlassinnaallugit.

Parisimi isumaqatigiissut Parisimi isumaqatigiisummut ilaasunik ataatsimut iliuseqartoqarsinnaanerannik aamma nuna tamakkerlugu aalajangikkamik tunniussaqaartarnermut isumaqatigiissusiorortoqarsinnaanerannik periarfissiivoq, isumaqatigiissulli taamaattoq nunap isumaqatigiisummut ilaasup ilaannaa ilanngunneqarsinnaassasoq Parisimi isumaqatigiisummi siumut takorlooreerreqarsimanngilaq. Danskit naalakkersuisuisa “pissutsit immikkut ittut” Kunneqarfik Danmarkimut atuutsilerpaat, tamatumani Danmarkip EU suleqatigalugu Kalaallit Nunaannut tunngatinnagu Danmarkimulli tunngatillugu gassinik silaannarmik kissatsitsisunik annikillitsiniaanissamut anguniagaralugu.

”Pissutsit immikkut ittut” Parisimi isumaqatigiisummi naatsorsuutigineqarsimanngikka-luarput, politikikkullu eqqartorneqartinnagu aaqiissuteqarfigineqarsinnaagunarnatik.

Ole Spiermannip innersuutigaa; ***”Namminersorlutik Oqartussat – Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut tunuarsimaarfineqarnerannik atorunnaarsitsinnginnermi – “pissutsit immikkut ittut” qanoq iliurluni aaqinneqassanersut Namminersorlutik Oqartussat kissaatigeneraat inississagaat, aammalu Namminersorlutik Oqartussat danskit naalakkersuisui, FN-imi suliniaqatigiiffiit allallu attuumassutillit suleqatigalugit***

“pissutsinut immikkut ittunut” aaqqiissutissanik, Namminersorlutik Oqartussanit naammassineqarsinnaasunik aalajangersaanissaq qulakkiissagaat.”

Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu Poul Schmidt naliliivoq ilanngunneq Danmarkimut tunngatillugu Kalaallit Nunaata suli pisussaaffeqarnerulerneranik kinguneqassasoq, tassami nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarnissaata kingunerissammagu Kalaallit Nunaata Danmarkip ataaniilernerana, taamaalillunilu Kalaallit Nunaata silap pissusaanut tunngatillugu anguniagaasa Danmark qanimut suleqatigalugu aalajangersarneqarnissaat.

Tamatuma saniatigut silap pissusaanut tunngasut Kalaallit Nunaannit tiguneqareernerannik, taamaattumillu Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqatigiissummut ilanngunnissamik kissaateqarnerani Danmarkip akuutinneqartariaqannginneranik, Spiermannip naliliinera ataatsimiititaliamit malinniarneqarpoq. Taamaattumillu “Parisimut isumaqatigiissummut tunngatillugu pissutsit immikkut innerat” Kalaallit Nunaata nammineerluni qaangerniartariaqarai aammalu Danmarkip pisariaqarfiatigut akuliunneqarnissaa ataatsimiititaliamit assorsuaq pingartinneqarpoq. Ataatsimiititaliamittaaq erseqqissarneqassaaq nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnerup atorunnaarsinneqarnissaanik aammalu Parisimi isumaqatigiissummut ilanngunnissamik toqqaaneq Kalaallit Nunaata nammineq kissaateqarneratigut pissasoq.

Tamatuma kingunerisaanik ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuuteqassaaq, tassani Parisimi isumaqatigiissummut Kalaallit Nunaata ilanngunnissaa pillugu Naalagaaffiit Peqatigiit Silap pissusia pillugu nunani tamalaani isumaqatigiisutaannut (United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)) nalunaaruteqarnissamut Naalakkersuisut peqquneqassallutik. Taamaaliornikkut Kalaallit Nunaat nunatsinni inuiaqatigiit sinnerlugit silap pissusianut atatillugu nunarsuarmioqataasutut akisussaaqataaernerik takutitsissasoq ataatsimiititaliaq naliliivoq.

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq nunani tamalaani pisussaaffiit ingerlannerat oqimaqatigiissaariffigineqassasoq, tamatumanilu saneqqunneqarsinnaanngilaq silap pissusianut tunngatillugu suliassaqarfiit tiguneqartut Kalaallit Nunaata nammineq ingerlattariaqarmagit. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut qinnuiginninnerat malillugu Naalagaaffiit Peqatigiit iliuuseqarnissaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq, ataatsimiititaliamimmi aamma erseqqissarneqassammat Kalaallit Nunaata namminiilivinnissamut ingerlaarnerata kingunerissammagu naalagaaffittut annertunerusumik iliuuseqarneq.

Immikkut ilisimasallit naliliinera tunngavigalugu aammalu silap pissusia pillugu suliassaqarfiup Kalaallit Nunaannit tiguneqareernerana pissutigalugu ataatsimiititaliaq naliliivoq Parisimi isumaqatigiissummut ilanngunnissamik kissaateqarneq Naalagaaffiit Peqatigiit Silap

pissusia pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutaannut toqqaannartumik nalunaarutigisinnaagaa.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 imm. 1 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinneratigut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuutip nassuiaataani allaaserineqassapput.

Nunap immikkoortuatut atorunnaarsitsinerpiaq toqqaannartumik nunap karsianut aningaasartuutaananilu aningaasarsiutaassanngitsoq Naalackersuisut nalilerpaat.

Pisortat allaffissornerannut kingunerisassat eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqatigiissummut ilanngunnera Kalaallit Nunaata Silap pissusiinut tunngasut pillugit isumaqatigiissummut suliniutinik ilanngussisarnissaanik kinguneqassaaq. Kalaallit Nunaata gassinik silaannarmik kissatsitsisartunik tigooraanermut aniatitsinermullu tunngasunik Kalaallit Nunaat silap pissusiinut tunngasut pillugit isumaqatigiissummut nalunaarusiortareerpoq. Parisimi isumaqatigiissutip ataani tamanna nalunaarusiortarneq ingerlaannassaaq. Kalaallit Nunaat NDC-qalerpat, aamma NDC-mi anguniakkap atulersinnissaanut tunngatillugu siuarlaatit aamma nalunaarusiarineqartassapput. Silap pissusianut suliassaqarfiup immikkut aningaasalerneqarnera pingaarnersiukkatut ingerlatiinnarneqassappat nalunaarusiornermi aningaasartuutit pioreersut allanngunnginnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

NCD-p kinguneranik suliniutigineqartussanut attuumassuteqartunut aningaasaqarnikkut kingunerisassai gassinik silaannarmik kissatsitsisarnermik annikillisaaniarnermi Naalackersuisut silap pissusianut tunngatillugu periusissiassaat aamma NDC-ssaat sularineqartussaq apeqqutaassapput. Parisimi isumaqatigiissummi NDC-nik naammassinninnginnermi aningaasaqarnikkut kinguneqartitsisoqarneq ajorpoq.

Naalackersuisut naliliipput nunap immikkoortuatut nangaassuteqarnermik atorunnaarsitsineq inuussutissarsiornermik ingerlataqartunut siumut takorloorneqareersinnaasunik kinguneqassanngitsoq, nunalli silap pissusianut tunngatillugu periusissiap Kalaallit Nunaata NDC-a inuussutissarsiornermik ingerlataqartunut kingunerisassanik toqqammaviliissasoq.

Suliffeqarfik Mind Your Business Naalackersuisut kissateqarnerat naapertorlugu allakkiamik suliaqarpoq. Suliffeqarfinnut assigiinngitsunut aningaasaqarnikkut kingunerisinnaasai suunersut allakkiami atuarneqarsinnaapput.

Allakkiaq Inatsisartut nittartagaanni immikkoortoq 60-imi ilanngussaq 5-itut ilanngunneqarpoq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasat silap pissusianut tunngatillugu periusissiap aamma Kalaallit Nunaata NDC-ata kingusinnerusukkut naalakkersuinikkut aalajangerneqarumaartut imarisassaap apeqqutaassapput.

Ataatsimiititaliaq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassanut nassuiarneqartunut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigiiinneersut Siumumeersullu allannguutissatut siunnersuut ima oqaasertalik saqqummiuppaat taassumalu akuerineqarnissaa inassutigalugu:

“Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqtigiissummut ilanngunnissamik siunertaqarnerata Naalagaaffiit Peqtigiit Silap pissusia pillugu nunani tamalaani isumaqtigiissutaannut, United Nations Framework Convention on Climate Change-imut (UNFCCC) nalunaarutigineqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut”

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Mala Høy Kúko
Siulittaasoq

Knud Mathiassen
Siulittaasup tullia

Jens Kristian Therkelsen

Mikivuk Thomassen

Pipaluk Lynge
